

Välkommen till höstens program!

21 september Den där elden inom

I slutet av 1930-talet flyttade Margareta Klingspor med sin familj från Stockholm till Hede. Tanken var att hon skulle leva ett lugnt liv som doktorinna. När hon insåg hur situationen för byns kvinnor såg ut väcktes dock ”den där elden inom”, en vilja att påverka och förändra. Förändringsarbetet påverkade hela byn och dess invånare. Karin Härjegårds föreläsning kretsar kring boken hon skrivit och kring den kvinna som kommit att påverka henne väldigt mycket - Margareta Klingspor.

Medverkande: Karin Härjegård, författare

28 september Jämtarna på krigarstråt i österled 1918

Det är snart 100 år sedan ett inbördeskrig utkämpades i Finland mellan vita skyddskårer och röda garden. Även svenska frivilliga deltog i striderna på den vita sidan, bland annat i svenska brigaden och i de finska senatstruperna. I general Mannerheims led kämpade också jämtar. Vilka var de? Varför deltog de?

Medverkande: Henrik Saxenius

Carolina Westberg, f 1818 – d 1914

5 oktober Dåtida driftiga damer

Vilka möjligheter hade kvinnor att starta firma, bygga hus, låna pengar, delta i föreningsarbete och göra affärer? Juridisk status – hur var det med den? Lär känna några av 1800-talets färgstarka kvinnor i Östersund.

Medverkande: Gunilla Nilsson Edler

12 oktober ”Nu får det vara nog! Ut med turisterna!”

Om nådens år 1917. Första världskriget ledde till att Sverige till stor del var avstängt från import av livsmedel och upplevde därför en av de värsta kriserna i modern tid. Svält och ilska ledde till att hungerdemonstrationer spred sig över landet. Man var rädd för en revolution. Inte heller Jämtland skonades. I Järpen gick det hett till...

*Medverkande: Jim Hedlund,
Landsarkivet i Östersund*

19 oktober Hästhandlaren som steg på tåget - grosshandlare Erik Olof Sundin i Stavre

Erik Olof Sundin i Stavre var född 1849 i en familj som i generationer sysslat med jordbruk och handelsfärder. Kring 1850 hade träpatroner från Sundsvall börjat köpa skogar, bygga flottleder och avverka i hans hemtrakt. Erik Olof gav sig redan i tjugoårsåldern in i affärer med hästar, skogar, fastigheter och sågverk. Hans framgångsrika affärer förde honom ända till norra Ryssland och han blev med tiden både grosshandlare och bankdirektör. Hästar och trav var alltid ett huvudintresse, liksom gården i Stavre.

Medverkande: Mats Rolén

26 oktober Samernas och turisternas Vålådalen

Fjällen har genom åren kommit att brukas på olika sätt - som renskötselområde för samerna och till rekreation för turistnäringen. Med exemplet Tranris fjällområde berättas mer om denna samexistens och hur verksamheterna kommit att påverka varandra.

Medverkande: Lars Thomasson

9 november Wilhelm Peterson-Berger

I år är det 150 år sedan tonsättaren Wilhelm Peterson-Berger föddes. Han var en av våra främsta nationalromantiska tonsättare. Han var även verksam som musik- och språklärare, dirigent och känd som en vass musikkritiker.

*Medverkande: Göran Modén, berättande
& Mirella Sarp, piano*

Maria Wrangel ”Andakt”. Jämtlis konstsamling

16 november ”Hon har talang – tyvärr.”

23 november

Nödårstider

I år är det 150 år sedan det sista stora nödåret inträffade i vårt land. Den dåliga skörden 1867 fick katastrofala följder på många håll, inte minst i isolerade bygder som de i norra Sveriges inland. Vi berättar mer om hur vanligt det var med nödår, vilken effekt de hade i äldre tider och hur människor och framför allt de fattigaste i samhället drabbades. Vad fanns det överhuvudtaget för hjälp att få när nöden stod för dörren under äldre tider?

Medverkande: Torgärd Notelid, Jamtli

30 november

Folkskolan 175 år

Vi tittar på hur undervisningen såg ut före folkskolan, varför den kom till, samt hur den infördes i länet. Det handlar om lärare, skolbyggen, reglementen, undervisningen, inspektionsverksamheten och mycket mer under folkskolans första halvsekel.

*Medverkande: Mats Göransson,
Landsarkivet i Östersund*

7 december

Lucköppning 2017 – Julens helgon

Jamtli har skapat en julkalender i storformat. Vi gläntar på några av luckorna och berättar om julens helgon Nikolaus, Anna, Lucia, Tomas, Staffan och Knut. Varför ansågs de heliga och hur har vi firat dem?

Medverkande: Minna Lehtomäki, Jamtli

Vill du få nya upplevelser och intryck, roas för stunden eller lära för livet? Då är After Work något för dig! Vi möts varje torsdag kl. 13.00 för ca en timmes föredrag, visning, föreställning etc. Fritt inträde. Ingen förhandsanmälan krävs.

Östersund: Biljetter till Rentzhogsalen delas ut i Jamtlis reception med start klockan 11:45. Insläpp sker klockan 12:45 och programmet startar klockan 13:00. De som eventuellt inte får plats kan följa föredraget genom direktsändning till Sjögrensalen på Arkivet.

Föreläsningarna direktsänds till:

Bräcke, Folkets Hus 0693-35 34 33, www.fhbracke.se

Funäsdalen, Fjällmuséet i Härjedalen 0684-164 25, www.fjallmuseet.se

Hammarstrand, Centrumhuset 0696-68 20 00, www.ragunda.se,
www.ragundadalen.se

Hede, Församlingshemmet 0684-100 11

Krokom, Magnet 0640-161 50

Myrviken, Träffpunkten Krokvägen 8 D, 0643-106 55

Offerdal, Sockenstugan i Ede 0640-300 08, www.hembygd.se/offerdal

Strömsund, Folkets Hus 0670-162 62

Sveg, Biblioteket Medborgarhuset, 0680-161 22, www.bibliotekmitt.se/Sveg

Åre, Biblioteket St. Olavs väg 33, 0647-168 34

På samtliga platser finns det möjlighet att köpa fika!

Arkivet i Östersund, Arkivvägen 1, Östersund

Landsarkivet i Östersund, tfn 010-476 89 00, val 3,
hemsida: riksarkivet.se/ostersund

Föreningsarkivet i Jämtlands län, tfn 063-10 06 07,
hemsida: www.faj.se

Jamtli, Museiplan, Östersund

tfm 063-15 01 00, hemsida: www.jamtli.com

Läs mer om våra aktiviteter och evenemang på
hemsidan: arkivetiostersund.se och Facebook: [arkivetiostersund](https://www.facebook.com/arkivetiostersund)

Fotografier från, om inte annat anges: Landsarkivet, Föreningsarkivet, Jamtli eller föredragshallarna

